

vazku, přivodí-li i jeden z pojistníků úmyslně ručební skutečnost nebo vznesení nároku třetí osobou. A naopak zaplatí-li jen jeden z pojistníků závčas celou premii nebo splní-li povinnosti uložené pojistníkům v čl. 8, článku 14 odst. a až 3 a článku 15 odst. 2 a 5, podmínek (článek 16), nemůže nastati ztráta nároku na pojištěnou sumu, bylo-li tím smluvním závazkům pojistníka vyhověno.

Čís. 13819.

Jednatel společnosti s r. o., jenž byl odsouzen pro přečin podle § 486 čís. 1 a 2 tr. zák., spáchaný tím, že, ač věděl, že společnost jest neschopná platiti, nové dluhy činil, dluhy platil a řízení vyrovnací včas nenavrhl, jest tomu, kdo, nemaje vědomí o insolventci, dodal společnosti zboží, které objednal její jednatel, ač již to neměl činiti pod trestní zodpovědností, práv náhradou škody vzniklé dodavateli tím, že obdržel za dodané zboží jen vyrovnací kvotu a se zbytkem vyšel na prázdno.

(Rozh. ze dne 4. října 1934, Rv II 907/32.)

Žalovaní byli jednatelem společnosti s r. o., jež dne 22. ledna 1930 žádala o vyrovnací řízení, které skončilo vyrovnáním na 47%. Žalovaní byli pak rozsudkem krajského soudu v J. jako trestního soudu ze dne 17. září 1931 uznáni vinnými přečinem proti bezpečnosti majetku podle § 486 čís. 1, 2 tr. zák. spáchaným tím, že jako jednatele společnosti s r. o., která byla dlužnicí více věřitelů, jednak na počátku roku 1929 z nedbalosti přivodili neschopnost této firmy k placení, jednak od počátku roku 1929 do ledna 1930 z nedbalosti věřitele jmenované firmy poškodili tím, že vědouce, že firma je neschopna platiti, činili nové dluhy, dluhy staré platili a nenavrhli včas vyrovnací řízení. Žalobou, o níž tu jde, domáhala se žalující firma na žalovaných zaplacení 11.222 Kč 48 h a odůvodňovala žalobní prosbu tím, že dodala společnosti s r. o. na objednávku žalovaných jako jednatelů firmy dne 18. října 1929 pět velkosudů sádla za Kč 10.662.50 a dne 10. ledna 1930 pět velkosudů sádla za Kč 10.512.—. Při obou těchto dodávkách musili žalovaní věděti, že firma jest neschopná platiti a že pohledávky žalující strany za dodávky nebudou plně firmou uspokojeny a že tudíž žalobkyně bude odkázána na vyrovnací kvotu. Zavinění žalovaných tkví prý zejména v tom, že, ač neschopnost firmy k placení jim byla známa, neb aspoň známá býti musila, u žalobkyně činili objednávky a způsobili, že 53% pohledávky žalující strany nebylo firmou uhrazeno. Na základě tohoto přednesu navrhla žalobkyně, by žalovaní byli uznáni povinnými nahraditi jí dosud nezaplacených 53% z částek 10.662 Kč 50 h a 10.512 Kč, to jest 11.222 Kč 48 h. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Příčinná souvislost mezi trestným činem žalovaných a škodou žalující jest v tom, že byli odsouzeni pro přečin podle § 486 čís. 1 a 2 tr.

zák. spáchaný tím, že ač věděli, že společnost, jejímiž byli jednateli, jest neschopna platiti, nové dluhy činili, dluhy platili a řízení vyrovnávací včas nenavrhli. Mezi tyto dluhy patří nový dluh učiněný u žalující strany tím, že objednali zboží za 10.662 Kč 50 h a 10.512 Kč jako jednatelé společnosti, ač již to neměli činiti pod trestní zodpovědnosti. To mělo v zápětí, že žalující strana obdržela jen 47% svých pohledávek jako vyrovnací kvotu a se zbytkem 53% vyšla na prázdno, neboť mohla počítati, nemajíc vědomí o insolventci společnosti, se zaplacením celých 100% kupní ceny, kdežto naopak při vědomí o insolventci společnosti nebyla by zboží dodala. Tento zbytek byl zjištěn prvním soudem částkou 11.222 Kč 48 h, a žalovaní v odvolání zjištění to nenapadli a nemohou to proto doháněti v dovolání, i kdyby jinak to bylo v dovolání přípustné. Závěr odvolacího soudu, že se obě objednávky staly s vědomím a za souhlasu žalovaného Cyrila M-a, odvozený z výkladu jeho dopisu ze dne 4. ledna 1930, jest správný. Podle § 1295 obč. zák. ručí pachatel za škodu zaviněním způsobenou bez ohledu, zda jednal osobně či jménem druhého, pokud to není zvláštními předpisy vyloučeno. Ručení jednatelů společnosti s r. o. z trestného činu, jehož se dopustili jako jednatelé, není zákonem vyloučeno a zejména se tak nestalo v zákonných ustanoveních, z nichž dovolatelé to odvozují. Neboť ustanovení § 25 odst. (1) až (5) zák. čís. 58/1906 ř. zák. upravuje jen ručení jednatelů proti společnosti a § 25 odst. (6) v souvislosti s § 10 odst. (6) téhož zákona stanoví sice bezúčinnost jistých právních jednání uzavřených jednatelem se společníky proti věřitelům, není tam však zmínky o zproštění jednatele z ručení za škodu způsobenou trestným činem. Poukazují-li dovolatelé k tomu, že kupec jednotlivce není povinen věřitelům dopláceti částky přesahující vyrovnací kvotu (§ 53 vyr. ř. čís. 337/1914 ř. z.), i když byl odsouzen pro přečin § 486 tr. zák. (§§ 57 a 58 vyr. ř. úsudek z opaku), a že nelze proto representantům právnické osoby ukládati vyšší soukromoprávní zodpovědnost, přezírá, že výhoda ta se týká jen dlužníka samého. Poněvadž však žalovaní nejsou vyrovnávacími dlužníky, nýbrž osobami, které jen spravovaly věci společnosti, nepřichází ustanovení § 53 vyr. ř. v otázce, zda žalovaní jsou rovněž zproštěni od doplatku slev poskytnutých vyrovnacímu dlužníku v úvahu, nýbrž jen v otázce výše škody. Ani z ustanovení § 486 c) tr. zák. čl. X uvoz. zákona ke konk. ř. čís. 337/1914 ř. z., nelze odvozovati, že soukromoprávní ručení orgánu vyrovnací právnické osoby za škody věřitelům způsobené jest totožné s ručením dlužníka vyrovnacího, ano se týká jen totožnosti trestní zodpovědnosti. A pokud dovolatelé míní, že jednatelé společnosti jsou zodpovědni jen podle §§ 121 až 125 zákona čís. 58/1906 ř. z., přehlíží, že byli odsouzeni pravoplatným rozsudkem trestního soudu pro přečin trestního zákona, jímž je civilní soud podle § 268 c. ř. s. vázán. Mylným jest i názor dovolatelů, že každé vyrovnání společnosti by bylo vyloučeno, kdyby jednatelé musili dopláceti rozdíly mezi vyrovnací kvotou a jednotlivými pohledávkami, neboť přezírají, že k tomu jsou povinni jen, když škodu zavinili. Příčinná souvislost trestného činu se škodou tím způsobenou nepředpokládá, aby se pachatelé trestným činem obohatili, stačí podle §§ 1294 a násl. obč. zák., že škoda zaviněním pachatele byla způsobena, bez ohledu na to, kdo tím byl obohacen.